

ŽENSTVO v splošnem, in delavstvo še prav posebno, se ne uveljavlja v javnem življenju v obsegu, ki bi odgovarjal važnim nalogam, katerih vrši v družbi. Zena je mati in gospodinja in kot taka prav posebno poklicana, da socialnim ekonomskim in političnim vprašanjem da tisti čustveni poudarek, ki je specifična last žene. Orožje moža v bojih življenja je v prvi vrsti razum, dočim pri ženi v prvi vrsti govori srce. Ampak, kjer hladni razum odpove in je brez moči, zmaga mnogokrat toplo srce. Za resnično uravnoteženo življenje, za pravo civilizacijo je potrebno oboje — razum in srce.

Današnja družba je v bistvu delo moških. Mož je vodil vojne in mož je izkoriščal. In mož je bil tisti, ki je skozi stoletja negoval idejo, da so ženske inferiorna, manj vredna in manj sposobna bitja. Za takozvanim viteškim nazorem se je v resnici skrival nazor, da je žena samo zato na svetu, da možu streže in da mu rodi otroke. Danes skuša ta nazor zopet uveljaviti fašizem, ki se v eni ali drugi obliki pojavlja v vseh deželah z visoko razvitim kapitalizmom. Zato bi morale biti ženske še posebno zainteresirane v pobijanju fašističnih tendenc, kjerkoli se iste pojavijo. Prizadet je njihov osebni blagor in od tega odvisi tudi usoda civilizirane, kulturne družbe.

Fašizem daje možu prednost, navidezno prednost, ženo pa naravnost ponižuje. Možu dopoveduje, da je "junak," in razume se, da "junaku" naj bo žena popolna sužnja. S srednjeveškimi nazori v vlogi ženstva skuša omamiti moža, da ne bi revoltiral, ko se ga pošlje v vojno. Zato se morajo žene skupno s svojimi možmi boriti proti vojni in fašizmu; boriti se morajo prav tako kot možje proti vplivom, ki stremijo, da bi človeštvo pahnilo nazaj v vek teme in ignorance, ali pa bodo zopet postale popolne sužnje kot so bile nekoč.

Žena, ki se zaveda svoje dolžnosti, stoji ob rami moža, mu pomaga pobijati propagando teme in ignorance ter nudi vso podporo idealom svobodnega mišljenja in socialne pravičnosti, ki ji z možem vred priznavajo enako mesto v človeški družbi.

SKORO NEVERJETNO, A Vendar resnično

ORGANIZACIJA t a kovzanih "Srebrnih srajc," ki si je namadela ime "Christian party," ima list, ki med masami v južnih državah širi fašistični strup, prav kot ga Coughlinova "Unija za socialno pravico" širi med delavskimi masami na severu. Slučajno nam je prišel v roke list, ki ga izdajajo fašisti na ameriškem jugu. Na prvi strani pod naslovom v debelem tisku, glasečim se "Moskva uradno odobrava Roosevelta kot rdečega predsednika," sledi poročilo brez vsakega vira in podpisa, ki pravi med drugim:

"Nedavna izjava moskovske kominterne pokazuje, da Amerika stoji tragično blizu enostavnega vprašanja, da-li ji bodo zavladali mednarodni Židje, ki stojijo za svetovno revolucijo. Svetovni tisk je odkril, da komunistična diktatura čepi za administracijo Leona Bluma v Franciji in da se nahaja za sedanjim režimom v Španiji. Ta izjava pa tudi odprto in javno odkriva, da Moskva stoji tudi za Rooseveltovo administracijo v Zd. državah. . . . Ta odprta izjava pomeni začetek odprte borbe, kdo bo vladal Ameriki,

Novice iz življenja naših ljudi širom Amerike

Ne seji Skupnih društev S. S. P. Z. v Clevelandu, ki se je vršila preteklo soboto zvečer, je bilo poročano o obširnih pripravah za proslavo 10-letnice, katero bodo obhajala clevelandska društva 18. oktobra v S. N. Domu. Kot razvidno, bo program izredno bogat in zanimiv — stara društva vprižore komično enodejansko v slovenskem jeziku, angleško poslujoča društva podajo istotako enodejansko in naši malčki, pripadajoči "Vrtceva" v Clevelandu in Collinwoodu bodo zastopani z dvema prizoroma in s petjem. Razen tega se bo kazalo filmske slike z zadnjih dveh Olimpijad SSPZ, lanske, ki se je vršila v Clevelandu, in letošnje, ki se je vršila v Chicagu. Navzoč bo tudi br. Michael Vrhovnik, direktor angleško poslujočih društev in "Vrtcev." Po predstavi ki se bo začela ob 3. uri popoldne, bo sledila velika plesna veselica. Vstopnina za popoldne in zvečer bo samo 35c. Na tej proslavi bi ne smelo manjkati nobenega zavednega člana in članice SSPZ iz Clevelanda in bližnjih naselbin. — Pretekli teden se je mudil v Clevelandu na počitnicah s svojo družino br. Mirko Kuhel, gl. blagajnik SSPZ iz Chicaga, ter je bil tudi navzoč na seji Skupnih društev. Rekel je, da bo prišel tudi na 10-letni proslavo Skupnih društev, ako mu bo le čas dopuščal.

Preteklo sredo zvečer se je v Clevelandu zaključila 15. redna konvencija JSKJ, ki je bila v zasedanju osem dni. V glavni odbor so bili izvoljeni sledeči: Paul Bartel, predsednik; Jos. Mantel, prvi podpredsednik; Paul Oblak, drugi podpredsednik; F. Okorn, tretji podpredsednik; John Lunka, četrti podpredsednik (konvencija je ustvarila dva nova podpredsedniška urada); Anton Zbašnik, tajnik; Frank Tomšič, pomožni tajnik; Louis Champa, blagajnik; dr. F. J. Arch, zdravnik; Anton J. Terbovec, urednik glasila "Nova Doba." (Zbašnik, Champa, dr. Arch in Terbovec so bili izvoljeni soglasno, dočim so ostali imeli protikandidate.) John Kumše, predsednik nadzornega odbora; Janko N. Rogelj, prvi nadzornik; Frank Vranicar, drugi nadzornik; Matt Anzelc, tretji nadzornik; Andrew Milavec, četrti nadzornik; Anton Okolish, predsednik porotnega odseka, člani istega pa John Shutte, Frank Mikec, Mrs. Rose Svetich in Val. Orehek; za pravnega svetovalca je

ali mednarodni židovski bankirji, ki stojijo za komunizmom, ali krščanski Amerikanci. Imamo samo dva tabora, vmes ni ničesar." V istem tonu, dasiravno bolj rafinirano, nadaljuje s svojo gojnjo na severu fašist Coughlin. Pred par dnevi je na shodu v New Havenu, Conn., med drugim rekel: "Jaz ne morem voliti za Roosevelta, ker je komunist." Vse to se sliši skoro neverjetno, in vendar je resnično. Nevarnost fašizma v Ameriki ni nobena šala.

bil izvoljen odvetnik Kuhar, ki je župan v Rockdale, Ill. Konvencija se je izkazala liberalna pri določanju plač svojih uradnikov. Gl. predsednik bo dobival letno po \$500 kot došlej, vsak izmed štirih podpredsednikov pa po \$20 letno; glavni tajnik je dobil povišanje na \$250 mesečno, urednik glasila na \$210 mesečno, predsednik nadzornega odbora na \$100 letno, ostali nadzorniki pa na \$75 letno, dočim porotniki dobijo po \$60 letno, predsednik odbora pa bo dobival \$15 mesečno kot došlej, ker je zvišanje na \$25 odklonil. Delegatje so dobili dnevnice po \$8. Konvencija je med drugim sprejela resolucijo, s katero je odobrila delovanje John L. Lewisovega odbora za industrijski unionizem, odglasovala je za pristop k "Cankarjevi ustanovi" in darovala je \$25 za Jug. kulturni vrt v Clevelandu. Za prihodnje konvencije mesto je bil izbran Waukegan, Ill.

Ameriška kritika je najnovejše delo Louis Adamiča, po vest "Cradle of Life" (Zibelka življenja), sprejela zelo laskavo. Kritik v New York Herald-Tribune na primer piše, da je po vest "himna kmečki materi," Adamiča pa nazivlja "slovanskega Hamleta. (Ocena je v celoti priobčena na angleški strani "Napredka"). Knjigo članom in članicam SSPZ toplo priporočamo. Cena je \$2.50 in dobi se pri Harper & Bros. New York City, in v vseh knjigar-nah.

Smrt treh članov SSPZ — v Louisville, Colo., se je 4. septembra vsulo na Franka Intiharja več tonov težka plast premoga, ki mu je strla prsi, in je kmalu nato podlegel poškodbam. Pokojni je bil doma iz Starega trga na Notranjskem, in je bil član društva št. 101 SSPZ v Denverju, Colo., kjer zapušča soprogo Mary. — Dne 26. avgusta je izvršil samomor 56-letni Frank Novak, ki je živel v bližini Girarda, Kans. Strel v glavo je povzročil hipno smrt. Pokojni je bil doma iz Sebelišča na Koroškem. V to deželo je prišel l. 1905. Živel je ves čas v Kansasu, kjer zapušča družino. Bil je član društva št. 84 SSPZ v Arma, Kan. V West Frankfortu, Ill., je umrl pretekli teden Andrew Lisac, oče br. Rudolpha Lischa, gl. podpredsednika SSPZ. Pokojni je bil skozi več let tajnik lokalnega društva SSPZ ter je bil delegat na njenih konvencijah v Indianapolisu in Pittsburgu. Br. Lisac je tako v teku nekaj tednov izgubil dva svojca; najprej brata, sedaj pa še očeta. Naše iskreno sožalje!

Umrlj so v Clevelandu: Mrs. Frances Woltman, rojena Sučočar, 65, zapušča moža in več otrok; Jos. Crnkovič, 46, doma iz Hrvatskega zapušča soprogo in sinčka; smrtno se je ponesrečil pri delu na cesti John Mislej (po domače Janezov), doma iz Dobrege polja pri Vipavi, star 48 let, in zapušča ženo, sina in dve hčeri; Ana Gustinčič,

KOLIKO JE BREZPOSELNIH V AMERIKI?

Amerika je klasična dežela preiskav in statistike, vendar pa še do danes nimamo v resnici zanesljivih podatkov o enem najvažnejših vprašanj — o brezposelnosti. Temu je v prvi vrsti kriva vlada, ki se očitno boji pogledati resnici v obraz. Privatna statistika o brezposelnosti je slabo nadomestilo in si tudi močno nasprotuje. Tako je n. pr. National Industrial Conference Board leta 1934 poročal, da je v deželi 9,976,000 brezposelnih, American Federation of Labor je stavila število na 12,429,000, k o munistična stranka pa na 16,824,000.

New-yorški list "Sun" se je preteklega maja zavzel, da zbere svojo lastno statistiko ter jo je objavil pred tednom dni. Pročevanje tega lista kaže, da je bilo lani v industriji in trgovini zaposlenih 26,600,00 oseb, brezposelnih pa da je bilo v istih panogah 3,593,000 oseb. List priznava, da je ta statistika nepopolna, kajti v nji ni vključenih nad 21 milijonov in pol ljudi, ki so normalno zaposleni pri poljedelstvu, niti niso zapodeni policji, javni nameštenci in hišni in drugi slični delavci. V ostrem kontrastu s temi številkami je zadnje poročilo A. F. of L., ki izkazuje, da je bilo lani 11,338,986 brezposelnih, maju tekočega leta pa 11,259,000.

EPIDEMIJA SLAMNATIH GLASOVANJ

V Ameriki je zavladala pravcata epidemija poizkusnih ali slamnatih glasovanj, da se dožene, kdo bo zmagal pri volitvah v novembru. Nekoč se je s tem največ pečal new-yorški tednik "Literary Digest," letos pa se je "bolezen" razširila tudi na druge ustanove, ki ustvarjajo javno mnenje. Organiziralo se je med drugim takozvani "Institute of Public Opinion," ki se izključno peča z razpošiljanjem glasovnic, potom katerih se skuša doznati, kako se kreta javno mnenje o raznih vprašanjih, ki trenutno vzbujajo ljudsko zanimanje. Zadnje poročilo te organizacije napoveduje ponovno izvolitev Roosevelta, dočim slamnato glasovanje v "Literary Digest" daje Landonu veliko prednost. Scripps-Howard časopisi tudi vodijo slamnato glasovanje po nekaterih državah, ter poročajo, da bo n. pr. v Ohio z veliko večino zmagal Roosevelt, medtem ko Landon dobil ohijske glasove.

roj. Segulin, 55 let, doma iz Hotične na Primorskem, zapušča moža, tri hčere in dva sinova; v Pueblo, Colo., je bil pri delu v jeklarni od elektrike ubit Jakob Henigsmann, star 61 let, doma iz Semiča v Beli Krajini, ki je 36 let živel v tej deželi in zapušča tri sinove in tri hčere; v Johnstownu, Pa., je umrl John Škof, 75, doma iz Mrtnjaka pri Rakeku, v Ameriki bival 35 let, in zapušča pet otrok; v Rockinghamu, Pa., Martin Zalar, 60 let, doma iz Unca pri Rakeku, bil v Ameriki 32 let, in zapušča ženo in šest otrok; v Braddocku, Pa., John Slanc, 56 let, doma iz Rosalnice pri Metliki, zapušča

PREGLED VAŽNIH DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

Fašistični rebeli v Španiji so končno zasedli letoviško mesto San Sebastian ter začeli z novo ofenzivo proti Madridu. Vršijo se vroči boji na Talavera fronti pri mestu Maqueda. Vladni armadi, ki šteje 10,000 mož, je prihitala na pomoč tudi posadka iz Katalonije, ki je že pred več tednov odlicala a v tonomijo. Fronta, ki je 65 milj dolga, sega od Talavera do Avila.

Na jugu so vladne čete po večtedenskem obleganju z dinamitom pognali in zrak starodavno trdnjavo Alcazar v mestu Toledo, kjer se je nahajala vojaška akademija. Fašistični oficirji so se zabarikadirali v trdnjavi, čim se je začela revolucija. Za njem izidovi je ostalo tudi precej ženski in otrok. Vlada je ponovno pozvala rebeli, da dajo ženskam in otrokom priliko, da odidejo iz oblegane trdnjave, toda rebeli so tozadevne ponudbe zavrnili. Koliko ljudi je bilo ubitih, ko je bila trdnjava dinamitirana, na okrog 1200 po številu, so se potem zabarikadirali s svojimi ženami in otroci in kletke razbite trdnjave ter so zagrozili, da bodo fašisti v slučaju novega dinamitiranja Alcatraza poslali vse svoje zračno brodogve nad Madrid ter ga zdrobili v prah.

Po padcu San Sabastiana je vojaška posadka v Bilboa poskusila dezertirati k rebelom, toda poizkus se je ponesrečil. 62 častnikov je bilo ustreljenih v ozemlju, ki ga kontrolirajo vladne čete, je kmečka stranka zapolnila na stotine posestev.

V Franciji so stavkujoči tekstilni delavci zasedli nekaj tovarn, nakar so fašisti, ki delujejo pod imenom "Francoske socialne stranke," odkar je vlada Ljudske fronte prepovedala njihovo vojaško organizacijo "Ognjenih križarjev," vprižorili v lične demonstracije, pri katerih so besno napadli Blumovo vlado. Sledili so izgrebi. V stavkovne mgibanju je prizadetih nad 30,000 delavcev. Središče industrijske nemirnosti je mesto Lille. Delodajalci so sporočili vladi, da se bodo zoperstavliali zahtevam delavstva "do zadnjega." Delavci zahtevajo 40-urni delovni teden.

Francoski trgovinski minister Paul Vastid je odšel na obisk na Poljsko v svrhu ojačenja trgovinskega in ekonomskega sodelovanja med Poljsko in Francijo. Obisk je posledica nedavnih razgovorov med vojaškimi oblastmi obeh držav.

Ameriški korespondent od "United Pressa," Henry T. Gorrrell, je bil izgnan iz Italije, ker je sporočil v svet, da je bilo v mestu Terni aretiranih 20 komunistov. Fašistična vlada zaničuje, da se je odkrilo kako večje radikalno gibanje ali zaroto.

Anglija je ena izmed maloštevilnih držav, ki še ni izgubila prisotnosti duha navzlic splošni razburkenosti, ki vlada v Evropi. Neki moški, ki je pred par meseci z revolverjem v roki grozil kralju Edwardu, ko se je vr-

šila neka slavnost, je bil te dni obsojen na leto dni zapora. Pri obravnavi je obtoženec povedal več različnih in nasprotujočih si zgodb. Med drugim je trdil, da je prišel v oblast neke tuje sile, ki je od njega zahtevala, da ustrelji kralju.

Moški najbrže ni pri pravi pameti, ampak v skoro sleherni evropski državi bi za čin, ki ga je bil obtožen, brez dvoma moral plačati z življenjem. Človeška življenja v Evropi danes niso nikjer dosti vredna.

Frank Knox, republikanski podpredsedniški kandidat, veliko več govori kot pa njegov tovariš Landon, in oni dan je v nepremišljenosti izbleknil eno, ki ga je močno udarila nazaj. Napadal je namreč New Deal ter izjavil, da je Rooseveltova administracija povzročila, da ni nobena zavarovalninska policia in nobena denarna vloga na banki več varna. Predsednik Roosevelt pa — ne bodi len — je namesto, da bi Knoxu odgovarjal, poklical na posvetovanje zastopnikov šestih največjih zavarovalninskih družb v deželi, ki so naznanili, da se je imenovina zavarovalninskih družb iz z. 1. januarja 1933 povečala za več kot tri milijarde dolarjev, in da danes znaša skoro 21 milijard dolarjev. Poročali so dalje, da se je število izdanih zavarovalninskih polic v isti dobi povečalo za dva milijona.

V primarnih volitvah v Michiganu, ki so se vršile pretekli teden, je bil poražen senator James Couzens, ki je, dasiravno republikanec, izjavil, da se strinja s predsednikom Rooseveltom. Smatra se, da bo Roosevelt našel zanj kako važno pozicijo pri New Dealu, ako bo v jeseni ponovno izvoljen. Namesto Couzensa so republikanci nominirali bivšega governorja Bruckerja. Zelo oster je bil boj za demokratsko senatorsko nominacijo, ki se je vršil med kongresmanom Prentiss Brownom in Coughlinovim kandidatom Louis Wardom, končno pa je le Brown porazil Warda, ki je zastopnik Coughlinove organizacije v Washingtonu. Izmed 18 kandidatov, ki jih je odobril Coughlin, je bilo nominiranih šest.

V državi New York so bili poraženi vsi kandidati, ki jih je odobril dr. Townsend.

Clevelandski škof Schrems, ki se je to poletje z detroitskim škofom Gallagherjem mudil v Rimu, je ob povratku domov iznova branil Coughlina, ki trdi, da je Roosevelt "komunist," obenem pa se je ponovno skrajno pohvalno izrazil o fašizmu. Rekel je:

"Evropa je danes samo en sam vulkan, in nihče ne ve, kdaj bo počilo. Nečloveške in brutalne stvari, ki se godijo v Španiji, so dober vzgled, kaj ima svet pričakovati od komunizma. Italija je edina varna dežela na evropskem kontinentu. Italijanski narod uživa edinstvo, ki ga ni imelo nikoli prej in italijansko ljudstvo je zelo srečno."

HEARST IN NJEGOVA GOVORNA PROTI "RDEČ-KARJEM"

Znani ameriški časnikarski mogul William Randolph Hearst je pred par dnevi začel s silno ofenzivo proti predsedniku Rooseveltu. Njegovi žolti časopisi iz Atlantika do Pacifika so dvignili krik, da Roosevelt dobiva pomoč od "sovražnikov ameriškega vladnega sistema in da se je na vso moč potrudil, da zasluzi pomoč vseh teh vznemirjajočih in destruktivnih elementov." To se pravi, da Hearst predsednika dolži nekake tajne zarote s komunisti. Hearstovi žolti časopisi so med drugim prinesli naslednjo izjavo:

"Mr. Roosevelt je izsilil priznanje krvave Stalinove diktature v Moskvi — diktature, ki je bila porojena v nasilju in revoluciji, in ki je vzdrževana z moritvijo in plenitvijo."

Čudno kakor se utegne slišati, in vendar je resnica, da je isti Hearst, ki danes Roosevelta nazivlja komunista (po Hearstovemu mnenju je komunist vsakdo, ki se ne strinja s Hearstom), skozi 15 let dosledno urgiral priznanje Sovjetske Rusije, in ko je Roosevelt končno napravil ta korak, mu je Hearst v svojem new-yorškem listu "American" čestital.

V uredniškem članku z dne 22. novembra 1933 v omenjenem listu so med drugim stale te-le besede:

"Na inicijativo predsednika Roosevelta so Zd. države in Rusija končno zopet upostavile normalne odnošaje, ki so povsem častni, medsebojno koristni in v soglasju z dobro tradicijo prijateljstva. . . . Kot so Hearstovi listi v svojem dolgotrajnem poročanju j obnovitve prijateljskih odnošajev z Rusijo ponovno opozarjali, prijateljski politični odnošaji pospešujejo trgovinske odnošaje, in trgovinski odnošaji — ako so pošteni — pa pospešujejo prijateljske politične odnošaje."

Zakaj je bil Hearst nekoč zagovornik Sovjetske Rusije? In zakaj jo danes besno napada, medtem ko Hitlerja povzdiguje v deveta nebesa? New-yorški "Post" prinaša z dne 22. septembra tozadevno v uredniškem članku naslednje interesantno pojasnilo.

"Proučitev kolon Hearstovega časopisja nam kaže," piše omenjeni list, "da je od časa boljševiške revolucije pa do časa, ko je Hearst leta 1934 podpisal kontrakt z nemškim propagandnim ministrstvom, ki mu plačuje milijon mark (\$400,000) letno za njegovo poročevalsko službo, dosledno priporočal rusko-ameriško prijateljstvo."

"Hearst je odprl svojo kampanjo v prilog Sovjetom s podpisanim uredniškim člankom 26. februarja 1918. Takrat je nazival boljševike 'zastopnike najbolj demokracijske vlade v Evropi' in je predlagal, da se jih takoj prizna. Dne 11. marca 1918 je Hearstov new-yorški list "American" poveličeval Lenina kot 'voditelja, nad čigar patriotizmom ni še nikdar dvomil noben intelektualc v Evropi.'

"V jeseni 1923 je Hearst na svoje stroške poslal neuradno (Dalje na 3. str.)

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$150
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnitva:

6231 ST. CLAIR AVENUE

Telephone: Henderson 5811

NAPREDEK

CLEVELAND, O.

VOL. I.

104

NO. 8

Application for entry as second class matter is pending.

Moč prepričanja

VELIKI NEMSKI PESNIK GOETHE je zapisal, da ima vsakdo dovolj moči, da izvrši to, o čemur je prepričan. In znan je rek, da vera, globoko prepričanje, ima moč, da gore prestavlja. Na prvi pogled se utegne zdeti, da je to pretiravanje, da ima moč človeka meje, preko katerih se ne more dvigniti, pa naj si še toliko prizadeva, ampak to je samoprevara. Resnica je, da kdor omaga, predno je dosegel cilj, za katerega se je odločil, ne omaga vsled tega, ker ni imel dovolj moči, temveč zato, ker njegovo prepričanje ni bilo dovolj globoko, ali ker se je pustil motiti od stvari in vplivov postranskega in za končni cilj brezpomembnega značaja. Človek pa, ki dejansko zbere vse svoje sile, jih osredotoči in podredi samo enemu cilju, bo brez dvoma uspel, razen ako si je postavil za cilj nekaj takega, kar je sploh neuresničljivo in neizvedljivo. Moč takega prepričanja, ki človeka popolnoma zajame in osvoji, je tako ogromna, da se večini ljudi nikoli niti ne sanja o nji, dokler je ne vidijo dejansko demonstrirane pri drugih, ali pa če niso pod pritiskom nepričakovane dogodke — kake velike osebne krize — prisiljeni poklicati na pomoč vse rezerve svoje moči, da n. pr. rešijo svoje življenje ali pa življenje koga drugega, ki jim je tako ljub, da jim niti misliti ni mogoče, da bi mogli živeti brez njega.

Moč prepričanja je v bistvu tista moč, ki daje obliko in smer vsemu človeškemu prizadevanju, pa bilo za dobro ali slabo. V zgodovini srečavamo vse polno slučajev, ki govorijo o silni moči prepričanja posameznikov, ki so za vselej pustili pečat svoje osebnosti na človeštvu. Misel je namreč prva, šele potem sledi dejanje. Misel, ki se je izkristalizirala v prepričanje, kateremu je nekdo posvetil vse svoje energije in sposobnosti, spreminja mišljenje celih narodov, ki so zajeti od ene same velike in vseobsegajoče misli pripravljene na vse — da, pripravljene žrtvovati celo svoja življenja. Zgodovina človeštva v jedru ni drugega kot neprestano valovanje nekaterih velikih miselnih tokov, okrog katerih so posamezniki železne odločnosti mobilizirali narode, in jih takorekoč magnetizirali s svojo veliko mislijo in prepričanjem, da so jim služili brez ugovarjanja in vpraševanja. Vse dobro, kakor tudi vse zlo, katero je kdaj okusilo človeštvo, ima izvor v menjačem tempu zmag in porazov, ki so jih doživljala prepričanja, ki so najprej zajela močnega posameznika, nakar jih je ta prenesel na široke plasti ljudskih mas.

Demokracija, avtokracija, krščanstvo, komunizem, fašizem — svoboda, enakost, pravica — to so besede, in vendar veliko več kot besede — to so pojmi, vsaki od katerih predstavlja izkristalizirano misel, ki je bila enkrat last le enega človeka, nakar jo je le-ta s silo svojega prepričanja vtisnil v miselnost ljudskih množic, ki so s tem postale izvrševalke njegove volje.

Moč prepričanja, da je Bog oče vseh ljudi in da so si torej vsi ljudje bratje, je gnala Kristusa v mučeništvo in smrt, toda krščanska misel še vedno živi. Moč prepričanja, da je svet okrogel, je poslala Kristofa Kolumba na široki ocean: odkril je novo zemljo ter s tem spremenil tok človeške zgodovine. Moč prepričanja, da moderne produkcijske metode povzročijo nevzdržno socialno krizo, je potisnila Marksu pero med prste: umrl je osamljen in pozabljen, danes pa njegova beseda odmeva širom zemeljske oble. Moč prepričanja, da Zed. države ne morejo živeti napol svobodne in napol suženjske, je osmelila Lincolna, da je dvignil meč civilne vojne in rešil Unijo razsula. In tudi: moč prepričanja, da so ljudske mase v gotovem štadiju demoralizacije neskončno dovzetne za laž in prevaro, je poslala Mussolinija na tribuno, in rodil se je fašizem, ki ogroža pridobitve, za katere se je civilizirani narodi borili skozi stoletja.

Resnično, moč prepričanja je sila, ki prestavlja gore. Ko se je prvi Slovenec podal na pot v Ameriko, je to storil, ker je bil prepričan, da ga tu čaka lepše in svobod-

nejše življenje. Njemu so sledili drugi in danes nas je na tisoče v tej deželi. Naši pionirji so bili prepričani, da ako ne ustvarimo medsebojnih vezi, se bomo čez noč izgubili kot kaplja v morju, pa so se rodile naše bratske organizacije, ki družijo raztresene drobce našega izseljenega naroda od Atlantika do Pacifika.

Ena teh je SSPZ, ki nam je najbližja in najljubša, ker drugače bi ne bili postali njeni člani. Moč prepričanja nas je potegnila v njene vrste, vera v njena načela in dobra dela nas družijo in navdušuje, da delujemo zanjo. Ohranimo to vero in prepričanje, širimo jo med svojimi prijatelji in znanci, in imeli bomo prijetno zavest, da smo izvršili dobro delo, ki bo prinašalo bogate sadove, materialne in moralne, tako nam kot našim potomcem.

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

List za listom odpada. V "E-nakopavnosti" sem čital, da je umrl Andrew Lisac v West Frankfort. Glavni podpredsednik je toraj zgubil očeta, Zveza pa aktivnega društvenega delavca. Sobrata Andrew Lisaca so poznali mnogi. Delegatoma o same redne konvencije je gotovo v spominu. Tam smo namreč pokopali staro nasprotstvo, nesoglasje, katerega sta imela s pokojnim John Kržanom. Obljuba je držala. Od takrat naprej ni bilo nobene pritožbe več. Br. Kržana in br. Lisaca ni sedaj več, škoda naših starih pionirjev ki odhajajo v prerani grob.

Družini Lisac ter svojemu sodborniku Rudy Lisahu moje iskrene sožalje.

Zadnji teden smo imeli običajno Vrtcovo stran. Sedaj imamam lično urejeno prilogo za mladino, za katero sem vedno govoril in pisal. Žal le, da so naši mali nekako tiho. Pričakoval sem več dopisov mladine. Morja je vzrok šola, katerega se je pravkar pričela. Apeliram na starše, naj spodbujajo mladino k pisanju. Vrtcova stran bo zanimiva le, ako bo veliko dopisov naših malih. V vsaki naselbini imamam gotovo par dečkov in deklic, kateri naj bi si naredili naloge poročati stalno v Vrtcovo stran. Moja prejšnja stara naselbina Forest City, upam, da ne bo zaostajala. Tam vem, da imamam zmožne dečke in deklice kot na primer A. Pevc, W. Pevc, Frances Gerstel, Plahuta in J. Drasler. Pri odhodu so mi obljubili, da bodo redno pisali. V prihodnji številki Vrtca se hočem prepričati ako bodo obljubo držali. Pišite toraj in poročajte!

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

San Francisco, Cal. — Kot znano, praznuje ameriško delavstvo vsako leto Delavski dan prvi ponedeljek v septembru, toda v splošnem precej tiho in skromno, ne da se v večjem številu pokazalo in demonstriralo svojo solidarnost napram svojim sovražnikom. Tako je bilo navadno tudi v San Franciscu. Letos pa je bilo drugače. Vse strokovne organizacije so bile mesece pred delavskim praznikom aktivne, odbori posameznih organizacij so neumorno delali roki za dan proslave; delavstvo je združeno žrtvovalo, finančno in moralno, da pokaže svojo moč. Napočil je končno dan Delavskega dneva.

Ob 8. uri zjutraj so se že pričele zbirati delavske množice na morskem pomolu zraven Farrar Building. Odbor za proslavo je imel že prej vse v načrtu in vsaka posamezna organizacija se je zbirala v gotovi ulici. Ta silna armada je bila razdeljena v štiri divizije. Ob 10. uri se je množica začela pomikati po glavni ulici, Market Street. Kakor deroča reka je lila masa ljudstva, in dotok si se vrstili iz stranskih ulic kakor gorski hudourniki. Solnce je neznošno pripekalo, saj je bil najbolj vroč dan v tem letu, ali vročina ni mela nobenega učinka na navdušeno zavednega delavstva.

Najprvo so korakali organizirani godbeniki, katerih godba je igrala vesele koračnice. Godba je štela 100 mož. Za njimi je vozil razkošno okrašen avto, ki je izgledal, kakor da bi na vrhu štiri dekleta igrala harfo. Za njimi so prišli operatorji premikajočih slik; njihov "float" je izgledal kot pravo gledališče, v katerem je sedela skupina veselih otrok in se zabavala. Sleherna strokovna organizacija je imela vzorce svojega proizvoda in vsaka je bila drugače oblečena. Vzelo bo predolgo, ako bi človek hotel vse natanko popisati. Organizacija tovornih razvalcev n. pr. je predstavljala živo ameriško zastavo; ena vrsta je bila oblečena v rdeče jopiče in imeli so rdeče čepice na glavah, druga vrsta bele; ob oglu jih je 8 imelo modre jopiče in bele čepice, ki so predstavljali 78 zvezd.

Na vseh glavnih vogalih so bili postavljeni zvočniki, ki so oznanjali vsako posamezno organizacijo, ki je korakala mimo. Pet dolgih ur se je vila povorka mimo Mestne hiše, kajti v povorki je korakalo 60 tisoč delavcev in delavk. V ozadju, kjer so se razhajali, je bilo videti izmučene obraze, ali iz oči slehernega je sijalo zadovoljstvo in neomajna odločnost za nadaljevanje boja za svoje pravice.

Valentin Laharnar

Cleveland, O. — Prišli so hladnejši dnevi po hudi vročini, katero smo imeli to poletje. Človek se ni upal uvesti, ter napisati nekoliko besed za naše novo

glasilo Napredek. Smemo reči, da smo lahko ponosni na glasilo katerega dobivamo člani in članice Slovenske Svobodomselsne Podporne Zveze. Glasilo smem reči, da je prav zanimivo od konca do kraja, podučni in pomembni članki ti daje veselje čitati kolono za kolono, od konca do kraja. Mnogokrat sem že omenil, da v našem glasilu manjka več pozornosti našega članstva, kaj je vzrok temu mi je uganka? Poznam veliko članov kateri so tu in drugje člani organizacije, druge so polne kolone čitave, a pri nas ni ne duha ne sluha o njih. Kaj si hočemo, prisiliti ne moremo nobenega, srce ima bolj na strani druge organizacije, akoravno je dober in zvest član ene in druge. Zatorej pustimo svobodo vsem, ker to je najljubše geslo naše organizacije, Slovenska Svobodomselsna Podporna Zveza ima danes odprto pot za našo mladino, prišel je dan ko si član lahko sposojuje iz svojega lastnega prihranka, to je iz svoje lastne posmrtnine. Ustreženo je tistim kateri so mnogokrat rekli kaj mi hoče posmrtnina po moji smrti, jaz hočem sedaj. American Experience tabela vam daje sedaj tisto vašo željo, zato idite na delo bratje in sestre, ter vpišite vaše hčere in sinove, prijatelje in znance, ter vse poznane v svoji okolici. Povejte vsem kaj vam in njim daje SSPZ za male mesečne prispevke, ima najbolj ugodne police, naj bo za mladine ali za staršice. Kampanja je v teku še par mesecev, zato pokažimo, da smo zmožni vpisati vsaj vsak samo enega novega člana, najsi bo mladinski ali v odrasli oddelek.

Sedaj naj pa še omenim, da se Skupna društva v Clevelandu z vso svojo močjo trudijo, za 10 letnico katero bodo obhajali dne 10. oktobra t. l. Igra "Prodani Ded," režera naš društveni delavec E. Gorsche, Vrtec št. 5 ima v oskrbi naš urednik V. Grill, pokazal bo kaj so Triglavski Zvočniki, katero igerco je spisal za otroke naš umorni sotrudnik Anton Zajc. Vrtec št. 11 bo pa oskrbovala članica Vera Candon, kaj jih bo naučila je tajno, upajmo da bo nekaj kar ni blo še na Slovenskem odru. Več še pozneje.

Wm. Candon

* * *

Presto, Pa. — Vročina nas ne bo več mučila in tudi sezona piknikov je pri kraju in tako se bo treba pripraviti za zimsko sezono. Naše društvo št. 89, SSPZ v Sygan, Pa., se je pridružilo mladinskemu društvu št. 237 SSPZ iz Bridgeville, Pa. in tako bomo priredili plesno veselico v soboto večer 31. oktobra. Ze sedaj vas vabim, da se udeležite te veselice; bolj obširno bom poročal pozneje.

V resnici povedano, težko pričakujem vsakega tedna, da mi pride ljubljani list v roke. Posebno se mi dopadejo dopisi našega glavnega podatnika A. Z., posebno kadar piše o "bosanki." Še tako naprej Tone, včasih ti priskočim na pomoč ko bodo bolj dolgi večeri. List je lepo urejevan z lepimi članki, posebno se mi dopade "Pa brez zamere." Mislim, da se bo marsikoga okraščilo v dotični koloni.

Cez delo se ravno ne morem pritoževati, ker delamo vsaki dan, ali zaslužek je bolj slab, posebno sedaj v tej veliki draginji. Tudi naj sporočam, da je pri našem društvu zopet zadela velika nesreča našega člana Jakoba Pintarja ki ga je težko potolklo v premogorovu in Sygan, Pa. Nahaja se v kritičnem položaju v bolnišnici. Tudi tukaj Presto smo imeli veliko nesrečo, namreč požar je uničil hišo dobroznanemu rojaku John Demšar in mu naredil veliko škodo. Ob času požara se je nahajal v Clevelandu na konvenciji JSKJ.

Bratski pozdrav

Leopold Mur

ZAPISNIK S E J E SKUP- NIH DRUŠTEV SSPZ V CLEVELANDU

Dne 19. septembra zvečer se je vršila redna seja. Skupnih društev v S. D. Domu. Zastopana so bila vsa društva razen št. 144. Zapisnik prejšnje seje je bil po čitanju sprejet brez ugovora. Na seji je bil navzoč tudi gl. blagajnik br. Mirko G. Kuhel, ki se je točasno mudil v Clevelandu po opravkih.

Tajnik Kikol poroča glede filmov od igralcev baseballa iz lanske Olimpijade v Clevelandu, da se isti nahajajo sedaj v glavnem uradu SSPZ. Te slike in še one, ki se jih je pridjal po pozneje, se bo kazalo med programom ob priliki 10-letnice skupnih društev, dne 18. oktobra, v S. N. Domu na St. Clair Ave. Po predstavi se jih bo pod gotovim sporazumom vrnilo v glavni urad, da se jih posojuje drugim društvom SSPZ po Ameriki.

Sledijo poročila društvenih zastopnikov.

Društvo št. 20 ima za september dva nova člana; št. 26, nima posebnega poročila; št. 87, imajo enega novega člana; št. 120, nimajo nič posebnega za poročati; št. 144, zastopnik ni navzoč; št. 198, imajo enega novega člana in enega prestoplega iz mladinskega oddelka; v aprilu 1937 bodo praznovali 10-letnico obstanka društva, za kar se že pripravljajo; udeležili so se Olimpijade v Chicagu in odnesli nekatere zmage; št. 204, obdržujejo po prihodnji redni seji, ki se bo vršila drugo sredo zvečer v oktobru, v S. D. Domu, domačo zabavo, na katero vabijo članstvo bratskih društev; št. 215, nima posebnega poročila.

Br. Krist Stokel apelira na društvene zastopnike, da storijo vse kar morejo, da se pridobi organizaciji SSPZ več novih članov za časa kampanje.

Br. Gorsche poroča, da se vaje za enodejanko "Prodani ded" redno vršijo in kaže vje, da bo igra sijajno uprizorjena. Priporoča, da bi vsi odseki obdržali vaje na isti večer na odru S. N. Doma, kjer je oder v ta namen že rezerviran. Oder je na razpolago sledeče dneve: 25. in 20. sept. ter 2, 7, 12 in 14. oktobra. Sklene se, da se vaje vršijo od vseh društev in Vrtec na isti večer, ena za drugo in sicer: Vrtec št. 5. obdržuje vaje ob 7. uri zvečer; starejša društva vajo za igro "Prodani ded" ob 8. uri, angleško poslujoča društva pa obdržujejo vaje ob 9. uri zvečer, vsi na odru S. N. Doma na St. Clair Ave. na preje navedene večere.

Br. Chas. Koman poroča, da angleško poslujoča društva vprizorijo igro "One Dollar," Vrtec št. 5. pa slovensko igro "Triglavski zvočniki" s petjem, ki jo je spisal br. Anton Zaitz. Vrtec št. 11. vprizori svojo igro, katere ime ob tem času še ni znano.

Apelira se na vse igralne skupine ki nastopijo v programu, da se vaj točno udeležujejo ob napovedanem času.

Za ureditev potrebsčin za igre, kar se tiče odra in drugih prituklin, je soglasno izvoljen br. E. Gorsche.

Nabirali oglasov za program poročajo o svojih uspehih. Iz poročil je razvidno, da je sestra Cerkenvik nabrala do sedaj največ oglasov. Br. Stokel opozarja zastopnike, da naj se potrudijo in dobijo v najkrajšem času še nekaj oglasov, da se program lahko zaključi in odda v tisk.

Sklene se, da se vstopnice za slavnost 10-letnice Skupnih društev SSPZ v Clevelandu, da v predprodajo tudi v urad Enakopravnosti in slaščičarno Mrs. Makovec v S. N. Dom na St. Clair Ave. ter članom Vrtec. Nekateri zastopniki društev ostro kritizirajo vodstvo "Cand" (Dalje na 3. str.)

Pa brez zamere...

Vem, da ste že opazili, da ta-le kolona zelo izobraževalna ampak zagotoviti vas želim, da bo po začrtani poti tudi zamej prep korakala ter neoziraje na desno ali levo nosila baklje prosvitljenosti, iz o brazbe sploh. Tako zahtevajo tudi pravila naše matere Zveze, ki meče denarja za kake neumnost, temveč le za koristne in dobre namene.

In če govorimo o dobrih in koristnih namenih, naše misli nehoče poletijo k mladini, ki je naša dika in naš ponos, pa tudi vir naših skrbi in bridkosti. To se pravi, da imamo mladinski problem. Je ta problem v resnici že precej star. Njegova zgodovina gre nazaj v paradiž, kjer sta živila Adam in Eva, dokler sta se držala dnevnega reda potem pa ko se je Eva dala preplahitati od kače, nakar je Eva še Adama potegnila za nos, potem ko je bila odprtija prava modnega salona pod figurim drevesom, se je kmalu pojavil mladinski problem, ki je danes resnično prečala zadržava, kajti navzlic temu, da smo bili hvalabogu vsi enkrat otroci, pa to namah pozabimo, kakor hitro odrastemo in postanemo ateti in mame. Tarnan nad pokvarjenostjo našega človeškega drobija nam je mečal že kar v krvi.

Pa naš domači drobiz ni tako slab. Jaz sam imam doma dva mlada rojaka. Eden star šest let, drugi pa štiri. S prav zabavna kebra in smelostim, da doslej še nista omajali svoje vere v mlado generacijo. Rekel bi celo, da sta zelo na prednih socialnih nazorov, v kakor pa nimata prav nobenega respektja za profitni sistem. Hlačke, čevljičke in študij uničujeta kot za stavo, in sploh od zore do mraka na dne da bi rešila kričeči problem na produkcije, oziroma, da bi enačila produkcijo in komunizem. Vse njuno dejanje in nehanje tako, da bi človek mislil, da današnji krivični red že selogobe in da smo takorekoč dobili produkcijo za uporabo. Pri tem imata seveda svoje gke simpatije, le žal, da je mdenarica velika reva in da ves glas kliče na pomoč.

Naš ta-mali je posebno kalen, pravzaprav cel komunizem Trgovina, kjer kupujemo, rabimo za jesti, je "naša trgovina," mož, ki dovaža mleko, "naš mlekar," gasolinska postaja, kjer kupujem gasolino, "naša gasolinska postaja" in lo farma, kamor hodimo pot na piknike, je hvalabogu "naša farma." In je tudi dosleden svojim revolucionarnih mislih, je naš mali. Kadar naš žena speče kaj posebno dobrega potico na primer, gre naš mrdčekar in razbojna ves novico med otroci cele soselne, potem pa jih organizirano pridejo kar korporativno kuhinjska vrata, zahtevajo pravico in potico. Drugi je malo manj nagnjen k metodam direktno akcijo, in bi rekel, spada k zmernemu levemu delu, ampak razredno zaveden; tudi; te dni je namreč začel diti v prvi razred in je peto mali zelo ponosen na to.

Kar se tiče našega rodnega jezika, je res precejšen krič našimi mladimi, ki dosti rajše gladkeje čebijajo ameriškan jezik kot pa našega. Vendar najbolj naravnih in elementarnih potrebah se tudi naš mladi rod zateče k naši mili materščini, in torej še ni popolnoma (Dalje na 3. str.)

Slovenska Svobodomiselná Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 East 47th Street, Cleveland, Ohio
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZALTZ, pomočni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANNON, predsednik, 1058 East 72nd Street, Cleveland, Ohio
JOSEPH H. GRILLS, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1344 So. 64th Street, West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:
DR. F. J. ARCH, 618 Chesnut St., Pittsburgh, Pa.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

POSMRTNINSKI RAZREDI "A" IN "B"

Podatke za spremenitev certifikatov se razpošilja društvom "na debelo."

Pri društvih, kjer so člani že po večini certifikate spreminili, so jim razposlane listine znane, pri drugih še ne, vsled česar dobivam vsakovrstna vprašanja.

Od enega društva sem prejel nasledna vprašanja: Kaj pomeni razred "A" in kaj razred "B"; kaj konvenčni sistem? Kaj pomenijo številke napisane na spodnem delu listine?

Ta vprašanja se da pojasniti sledeče:

Do tri leta nazaj smo imeli samo en smrtinski razred in ker je bil eden, ni rabil označbe. Nazivalo se ga je samo "smrtinski sklad." Ta edini razred je prejel prispevke na podlagi "N. F. C. in A smrtinske lestvice."

Ko je osma redna konvencija zaključila, da se vse nove članne sprejema na podlagi plačevanja po "American Experience lestvici, 4%", se je moralo razcepiti smrtinski sklad na dva dela in vsakemu delu dati svoje ime. Tako je prišlo do tega, da se vse one, ki plačujejo asesment po "N. F. C. lestvici" smatra, da so člani razreda "A", vse druge pa da so člani razreda "B", smrtinskega sklada.

Po novem letu se bode izdajalo še dve drugi vrsti certifikatov, na podlagi "American Experience lestvice, 3½%", in člani, ki se bodo zavarovali na ti podlagi, se bode smatralo, da so člani razreda "C", smrtinskega oddelka.

Sedaj, ko je 9. redna konvencija zaključila, da se vse certifikate spremenijo, ima vsaki priložnost izbrati si certifikat enega izmed treh vrst razreda "B" in vsaki ki to stori, bode smatran za člana razreda "B".

Drugi, ki si ne bodo izbrali certifikata v razredu "B", se jim bode certifikat spremenil po konvenčnem sistemu in take članne se bode še naprej nazivalo, da so člani razreda "A".

Kaj je "konvenčni sistem" spreminjanja certifikatov?

Za certifikat spremenjen po konvenčnem sistemu bode manj za plačevati kot za certifikat razreda "B", "navadnega življenjskega zavarovanja, ker po tem sistemu dobi vsaki več kredita na svoj stari certifikat; drugače pa bode ta dva certifikata slična eden drugemu, s to razliko, da bode certifikat razreda "B" takozvan "participating" certifikat, kar pomeni, da bode soudeležen pri delitvi preostanka rezerve v skladu, (dividende), med tem ko certifikati razreda "A" ne bodo.

Onim, ki se ne morejo odločiti, kateri certifikat bi v zameno vzeli, priporočam, da mlajši člani in taki, ki niso še dolgo v članih, spreminijo svoj certifikat po starem sistemu, in izvolijo enega izmed vrst razreda "B"; starejši člani pa naj se poslužijo spremembe po konvenčnem sistemu. To svetujem ne za korist Zveze, temveč za korist posameznih članov.

Marsikateri član čudom ogleduje številke, ki so napisane na spodnem delu listine: Podatki za spremenbo certifikata, skuša razbrati njih pomen, pa se zamanj trudi iznajti kaj iz njih. Vsem, ki so radovedni kaj te številke značijo povem, da so razdelba novega kredita za prenos v novi smrtinski razred. Pomen najo samo za glavni urad, za člana nikakega. Napiše se jih a listino, da ni treba kredit člana še enkrat računati, kadar se stino vrne nazaj v glavni urad.

Omenil sem, da se Podatke za spremenitev certifikatov pošilja društvom na debelo. Vsaki dan se jih pošlje na društva povprečno 30. Toliko napraviti teh listin je dnevno delo enega človeka. Iz tega je vidno, da je naprava teh listin zamudna in vsled tega priporočam tajnikom, da teh listin ne zavrejo. Ako jih član takoj noče sprejeti, vrne se jih naj nazaj v glavni urad neizpolnene.

Ni pa s napravo teh listin še vse delo končano. Ko se listino vrne, imajo opravka z njo še štiri osebe v glavnem uradu, predno je ena sprememba certifikata končno in stalno vrejena. V kratkem povedano, spremeniti en certifikat vzame najmanj eno uro dela, enega človeka. Kar se pa to delo mora opraviti poleg rednega, samo z eno izredno pomočjo, in ker bi moralo vse to delo biti izvršeno pred novim letom, nima osebe v gl. uradu preveč časa za tratiti, ali "pasti lenobo," kot si marsikateri misli. Še več. Vse osebe v gl. uradu si je naložilo prostovoljno dolžnost delati brezplačno nadurno delo, vsega skupaj najmanj po 50 ur na teden, v namenu, da bodejo vse zadeve čim najbolj hitro in točno rešene.

V juliju mesecu in naprej, prihajajo vprašanja po spremembi certifikatov v taki količini v glavni urad, da ni mogoče ysem sproti vstreti. Skratka: delo zaostaja. Vsled tega se bode dalo priliko spremeniti certifikat vsakemu članu "po starem načinu" še nadalje. Vse one certifikate pa, kojih lastniki ne bodo podali za izjave spremeniti svoj certifikat za eno vrsto razred "B", se bode avtomatično premeslilo ali pustilo jih v razredu "A", na podlagi spremembe po konvenčnem sistemu.

Društvenim tajnikom in tajnicam priporočam, če le mogoče poslati vse "spremembe" na enkrat v gl. urad, da se na mah vse

RAZSODBA GL. POROTNEGA ODBORA

Priziv brata Andro Lipovac člana društva št. 43 na glavni porotni odbor ker mu je vrhovni zdravnik odklonil odškodnino za izgubo 90% vida enega očesa. Glavni zdravnik se je ravnal po pravilih, ker to izrečno pove člen 32. točka 1 in proti njegovi odklonitvi ne more glavni porotni odsek nič drugega kakor potrditi postopanje gl. zdravnika.

Frank Pucel, Frank Medved, Vincent Pugelj, porotniki SSPZ.

Uradna naznanila društev in federacij

DRUŠTVO ŠT. 18

Girard, O. — Na društveni seje za mesec september je bilo sklenjeno, da vsak član ali članica prispeva v društveno blagajno 25c bodisi v oktobru ali novembru, kako člani izvolite. Na prihodnji seji, ki se bo vršila dne 13. oktobra pri A. Nagodetu v Avon Parku, bomo imeli po seji tudi malo zabave. Bratski pozdrav!

J. Rovani, tajnik

DRUŠTVO ŠT. 42

Red Lodge, Mont. — Vsem članom društva št. 42, ki ne prihajajo redno k sejam, se tem potom naznanja, da je zadnja redna seja, ki se je vršila 12. septembra t. l. napravila sklep, da take članice, ki se ne vedejeje vsaj ene seje v treh mesecih, kaznuje z odtrganjem bolniške podpore za dva dni. Torej bratje in sestre, upoštevajte ta društveni sklep, da ne boste brez potrebe razočarani.

Marko Faygel, predsednik
Blaž Sneider, tajnik

DRUŠTVO ŠT. 200

Tire Hill, Pa. — Društvo št. 200 je sklenilo na svoji redni seji 13. septembra, da od sedaj naprej zboruje popoldne točno ob 2. uri namesto dopoldan. Prosim, da člani to upoštevajo.

Joseph Zupan, tajnik

NAŠI PO AMERIKI

(Dalje iz 1. str.)

ženo in sedem otrok; v Glencoe, O., John Polanc, 72, doma od Skofje Loke na Gorenjskem, zapušču v starem kraju ženo, sina in hčer; v Jolietu, Ill., se je v tovarni smrtno onesrečil Matija Sandol, 37, doma iz Bresta na Primorskem.

Ko se je odlična slovenska plavalka Ann Govednik vrnila iz Olimpijade v Berlinu, je bila v Duluthu in Chisholmu, kjer je dom njenih staršev, slovesno sprejeta. V okrajni hiši se je nji na čast vršila zabava, katere čisti dobiček se bo porabilo za njeno nadaljno vežbanje v plavanju.

V Milwaukee, Wis., je rojak Frank Bačun ubil svojo ženo, ki je bila najdena z razbito glavo v spalnici, potem pa je šel v klet in si prerezal vrat. Zakonca, ki sta živila v večnem prepiru, sta bila doma iz Ljubnega na štajerskem ter zapuščata enega sina, starega 24 let. — V istem mestu si je vsled slabih razmer vzel življenje samec Jos. Blažič, 43, doma nekje na Spod. Štajerskem. — Poročili so se v Milwaukee: Anton Obluck in Molly Pogorelec, Henry Maren in Jennie Owen, ter Joseph Hrovatin in Nellie Perko.

PA BREZ ZAMERE . . .

(Dalje iz 2. str.)

za obupati. Naš mali na primer je med svojo tovarišijo na ulici 100-procenten Amerikaneec, kadar pa je lačen in žejen, se ne obotavlja vprašati za "papat" in "pupat," in če je sila velika, pride k meni in mi zaupa svojo skrivnost. "Haček odpet," pravi v čisti in nepokvarjeni materinščini, "molam kakat." No ja, in se razume, da mi sree poskakuje od veselja nad toliko narodno zavednostjo in mu pomagam s hlačkami kot najbolje vem in znam. Je pač treba sodelovati z našimi malimi rojaki, ki šele stopajo na pot življenja. Kaj naj drugega rečem kot: Pojdi in stori tudi ti tako! No, pa brez zamere!

vpostavi v novo zavarovanje. S tem bo zadeva enkrat za vselej vrejena za društven, kot za Zvezin urad.

ZGODOVINA REPUBLIKANSKE IN DEMOKRATSKE STRANKE

V začetku politične zgodovine Združenih držav, je bila stranka, ki je zastopala osnovna načela, identificirana dandanes s Republikansko stranko, znana pod imenom "Federalistična stranka." Čudno je, da nasprotna stranka, ki je bila predhodnica današnje Demokratične stranke, se je tedaj nazivala "Republikanska." Federalisti so kasneje prevzeli ime "Whigs" in ravno pred začetkom Civilne vojne so prevzeli ime "Republikanci."

Po navadi delimo ameriško politično zgodovino v tri dobe. V prvi dobi imamo politično borbo med Federalisti in Republikanci (1789-1816), v drugi dobi med Whigs in Demokrati (1830-1856) in v tretji dobi med Republikanci in Demokrati (od l. 1856 do današnjega dne).

Po sprejemu federalne ustave je Alexander Hamilton zastopal nekatera gospodarska načela, ki so v teku časa razdelila

deležo v dve mogočni nasprotujoči si skupini. Njegovi pristaši so kmalu postali znani pod imenom "Federalisti." Glavna načela, ki so jih zastopali, do bila: 1) Fundiranje narodnega dolga, 2) prevzemanje državnih dolgov, napravljenih tekom revolucije, 3) zaščitne carine, 4) zdrava narodna valuta, 6) podpiranje ameriških prevoznih ladij, 7) primerna vojna obrana. Hamilton je polagal večjo važnost na trgovino in industrijo kot na poljedelstvo.

Ta načela so se dotikala gospodarskih interesov vseh skupin in distribucije narodnega bogastva, kakor tudi cen vseh potrebščin.

Tekom let do 1800 je Federalistična stranka polagoma zgubljala svoj vpliv vsled nekaterih jako nepopularnih zakonov, in l. 1800 je bil izvoljen predsednikom Thomas Jefferson nad kandidatom Federalistov. Od tedaj za celih 28 let imeli smo predsednike, ki so se nazivali "Republikance," pri čemur ne smemo pozabljati, da ti "Republikanci" so bili pravzaprav "Demokrati" v kasnejši rabi tega političnega naslova. V kongresu je prevladovala ista stranka. Federalistična stranka je sicer postavljala svoje kandidate do l. 1816, dokler ni končno izgubila.

Malo pred l. 1931 so se nasprotniki vladajoče Republikanske - demokratične stranke zopet organizirali pod imenom — "Nacionalni Republikanci" in postavili so Henry Clay-a za svojega predsedniškega kandidata. Uspeli niso, toda l. 1834 so se združili z drugimi elementi in si prideli naslov "Whigs," katero ime je bilo prevzeto iz angleške politične zgodovine, kjer se je politična borba vodila med "Tories" (konzervativci) in "Whigs" (liberalci). Ta "Whig" stranka v Združenih državah je nominalno obstajala do l. 1856 in je dvakrat uspela izvoliti svojega predsedniškega kandidata: William Henry Harrison l. 1840 in generala Taylor l. 1848. V glavnem se lahko reče, da so Whigs zastopali ista fundamentalna načela, kot bivši Federalisti, dasi je bila vsled hitrega razvoja Zapada in Juga deželna postala pretežno poljedelska in so zato "Whigs" postopali jako previdno v zastopanje osnovnih načel.

L. 1850 je kapital, investiran v tovarnah, železnicah, rudnikih in mestnih podjetjih, že nadkriljeval vrednost vseh poljedelskih investicij med Atlantikom in Pacifikom. K starim političnim načelom, podedovanim od Hamiltona, se je bilo pridružio pereče vprašanje suženjstva O-

be stranki, Whigs in Demokrati, sta bili v razslu sirom Severa in Vzhoda. Čas je bil zrel za nove politične grupacije. Tedaj se je ustanovila nova (tretja) Republikanska stranka, ki je imela svojo prvo narodno konvencijo v Philadelphiji l. 1856 z odlično proti-suženjsko platformo. Leta 1860 je bil Abraham Lincoln kot njen kandidat izvoljen prvim predsednikom. To je bil začetek sedanje Republikanske stranke.

Od Civilne vojne naprej je Republikanska stranka kontrolirala ameriško vlado. V zadnjih desetletjih je gospodarski napredek Združenih držav povzročil popoln preobrat gospodarskega življenja. Razvile so se orjask korporacije. Carine so bile višje in višje in tedaj je Demokratična stranka začela svoj napad proti velekapitalu. Agrarni interesi na Zapadu so se začeli pojavljati v nasprotstvu proti velebiznisu.

Že leta 1901 se je začela pojavljati razpoka v Republikanski stranki, ko je Theodore Roosevelt zagovarjal nekatera načela naprednih agrarnih elementov. Končno je l. 1912 prišlo do polodne razcepitve v Republikanski stranki, ko je Roosevelt ustanovil svojo "Progressivno stranko." Posledica je bila, da je po dolgih letih zopet zmagal Demokrat (Woodrow Wilson).

Po vojni so Republikanci zopet prišli do oblasti v volitvah l. 1920. V dvanajstih letih republikanske uprave se je polagala največja važnost na razvoj industrijalnega življenja, kot glavni vir ameriške prosperitete.

Letošnja platforma Republikanske stranke radikalno ne spreminja osnovnih načel, ki so vedno vodila to stranko, začeti z nekdanjimi Federalisti.

Demokratična stranka, kot jo danes poznamo, je bila prvič organizirana od onih, ki so kritizirali prvotno Federalistično stranko, katera je bila prva politična skupina, ki je prišla do vlade po sestavi in prejemu naše Konstitucije, l. 1789. Te kritike so nazivali "anti-federaliste," kmalu pa so se stopili v redno stranko, ki je prevzela ime "Republikanska." Za časa tretje predsedniške volitve je bila dežela že jasno deljena v Federaliste in Republikance.

Pri tem naj ne pozabljamo, da ti "Republikanci" nimajo ničesar opravljati z današnjimi Republikanci; narobe, oni so bili predhodniki današnjih Demokratov. Jefferson, vodja Republikancev, je bil napadan kot brezverec in demagog; dočim je bil federalistični kandidat Adams, psovan od nasprotnikov kot "monarhist." Že tedaj je bila borba med obema strankama tako tesno začrtana, da je bil Adams izvoljen s samo tremi elektoralnimi glasovi večine.

L. 1800 pa je Republikanska stranka (pazite zopet na protislovje v istoimnosti) zmagala in Jefferson je bil izvoljen predsednikom z znatno večino. Za 28 nadaljnih let, od 1801 do 1829 so bili v Beli hiši predsedniki, ki so se nazivali Republikance. In v tej dobi so se konsolidirala načela sedanje Demokratične stranke. Jefferson, sam poljedelski veleposestnik, je imel interese poljedelstva na sru. On je veroval in javno trdil, da so poljedelci najbolj pomembni državljani. Na drugi strani je omalovaževal trgovino in industrijo, ustvarjajočo mestni proletarijat. S takim naziranjem se je boril proti kapitalističnim tendencam Hamiltona in federalistične stranke.

Druge logične posledice Jeffersonovih načel so bile nizke

carine in "stroge tolmačenje" Konstitucije t. j. oblasti federalne vlade je treba tolmačiti iz omejevalnega stališča, oblasti držay pa iz liberalnega. Na tak način je nastala borba o "pravelem pomenu". Konstitucije in "pravica držav," katera vprašanja igrajo tako veliko vlogo v ameriški politični zgodovini. Ker Jeffersonovi pristaši se večinoma niso pečali s trgovino ali industrijo, so visoke carine pomenjale za-nje le draginjno brez vsake protitežne koristi. Največja mogoča mera državne avtonomije jim je zagotavljala gospodarsko in politično neodvisnost, brez kakega pritiska s strani federalne vlade, ki je bila do l. 1800 v rokah zagovornikov gospodarskih načel, ugodnik za industrijalce.

Tekom dolgih let Republikanske nadvlade razvile so se nekatere osnovne gospodarske spremembe, ki so ojačale levo krilo te stranke. Razvoj Zapada z njegovimi korenjskimi pionirji brez vsake zavednosti socialne razlike in rastoči pomen bombaža na Jugu dodajali sta še več sile Jeffersonovim pristašem. Finančni in industrijalni interesi v New England in srednjih vzhodnih državah pa so že bili v boju z razvijajočim se delavskim gibanjem na oni strani, z zapadnim poljedelcem in z lastnikom suženjev na drugi strani. L. 1828 se je pojavil zastavonoša vseh teh treh elementov, Andrew Jackson in tekom njegovih dveh administracij so Republikanci polagoma opustili staro ime in prevzeli ime "Demokrati."

Od l. 1828 do 1860 so Demokrati zmagali pri vseh predsedniških volitvah, razun dvakrat. L. 1850 pa so se že pojavili znaki oslabaanja njihovega političnega položaja. Tedaj je vrednost imovine, investirane v tovarnah, rudnikih in železnicah, že nadkrilila vrednost poljedelske lastine. Industrijalna mesta so urno rastle. Ekonomski sistem Severo-vzhoda se je bil razširil na Severo-zapad in ves pretežno industrijalni Sever je stal nasproti veleposestnikom na Jugu. Vprašanje suženjstva je postalo pereče. Demokrate so propadli l. 1860 in nova Republikanska stranka, zastopajoča osnovna načela nekdanje Federalistične stranke, je prišla na čelo. Čudežni industrijalni razvoj je bil Republikancem v korist.

Med l. 1860 in 1913 so Demokrati uspeli v dveh predsedniških volitvah: Grover Cleveland je bil izvoljen l. 1885 in po štiriletnem agrarnu struja, ki je končno l. 1896 nadvladala Demokratično stranko in razcepila v dvoje Republikance. Ta struja je zlasti zahtevala večjo količino denarja v cirkulaciji in nizke carine. S temi in drugimi načeli je kandidat Demokratične stranke, Bryan, dvakrat apeliral na deželo, l. 1896 in zopet l. 1900. L. 1912 so Demokrate vstopili v volilno borbo z velikim zaupanjem, zlasti radi razcepitve Republikanske stranske, ko je Theodore Roosevelt ustanovil svojo lastno, Progressivno stranko. Predsedniški kandidat Demokratične stranke, Woodrow Wilson, je zmagal, ki je proglasil, "da je vlada Združenih držav postala varovanka specijalnih interesov," pri čemur je mislil na "velebankirje, vele-tovarnarje, velemojstre trgovine, poglavarjem železniških družb in parobrodarskih družb."

Wilsonova administracija je trajala preko vso svetovno vojno do l. 1921. V tem času so bili vzakonjene razne postavbe proti "velebiznisu," kot zakon proti trumom in ustanovljena je bila federalna trgovinska komisija in federalni rezervni sistem bankirstva.

V povojni dobi od l. 1921 do 1933 so bili Republikanci zopet na vladi. L. 1933 je zmagal Franklin D. Roosevelt s svojim "New Deal." Gospodarska kri-

za je izzvala izvanredne mere in sedaj se zopet nahajamo v volilni borbi, v kateri bodo volilci sodili o politiki sedanje Demokratične uprave. —FLIS

KDO JE HEARST?

(Dalje iz 1. str.)

kongresno komisijo v Rusijo, da bi se podžgalo ugodno mnenje za priznanje Sovjetske vlade. V komisiji so bili senator Ladd od Ne-strankarske lige; senator King, konservativni demokrat; kongresman Frear, katerega je Hearst označil kot "desno roko senatorja La Foletta", in Albert A. Johnson.

Hearstov new-yorski list je z dne 13. januarja 1924 objavil polno besedilo poročila, ki ga je podala ta komisija, in sicer pod naslovom v debelih črkah, ki se je glasil: "Hearstova ruska komisija soglasno priporoča ameriške trgovinske odnose s Sovjetsko republiko in poroča o ogromnem napredku Rusije." En odstavek poročila je še posebno opozarjal, da se o ruskih razmerah širijo skrajno pretirane in neresnične vesti, katerim pametni ljudje ne smejo nasesti.

"Ključ za razlago Hearstovih nedoslednosti je njegova denarnica," pravi new-yorski Post, potem pa zaključuje:

"Ako se hoče razumeti Hearstovo rusko politiko, se mora imeti pred očmi tri dejstva: 1. Kot lastnik velikih zlatih, srebrnih in bakrenih rudnikov je Hearst upal, da mu njegovo prijateljsko stališče prinese rudniške koncesije v Rusiji. 2. Hearst je gojil prijateljske odnose s nemško vlado izza 1895 in je bil naklonjen Nemčiji med vojno. Nemčija je bila prijatelj-ska z Rusijo, dokler ni prišel Hitler na krmilo. 3. Proti-ruska propaganda je poglavitna Hitlerjeva municija, in Hearst se je pridružil proti-ruskemu zboru, odkar je nemško propagandno ministrstvo podpisalo kontrakt za nabavljanje njegove poročevalske službe ob \$400,000 na leto.

"To je vzrok, da Hearst, ki je nekoč mahal z rdečo zastavo, sedaj maršira pod kljukastim križem nacijske Nemčije."

Zapisnik Skupnih dr. SSPZ

(Dalje iz 2. str.)

karjeve ustanove," ker so brezobzirno na našo slavnost 10-letnice Federacije društev SSPZ, ki se vrši na 18. oktobra v S. N. Domu na St. Clair Ave., najeli dvorano v S. D. Domu na isto nedeljo, da priredijo program v korist te akcije. Skupna društva SSPZ so že pred več kot deset meseci sklenila obdržavati na 18. oktobra slavnost 10-letnice obstanka clevelandске Federacije SSPZ, in ta slavnost je bila skozi vse leto objavljena v koledarju društvenih priredb v Enakopravnosti in Ameriški Domovini, tedensko. Najelo se je v ta namen avditorij SND že pred več kot deset meseci. Zakaj je bilo treba naenkrat sedaj "Cankarjevi ustanovi" vpati s priredbo na isti dan? Čemu cepiti napredno misleče rojake? Čemu se potem priobčuje "koledar društvenih priredb," če nič ne pomeni? Društva SSPZ so že prispevala za Cankarjevo ustanovo in se vsled tega upravičeno pritožujejo radi nerazumevanja sodelovanja in brezobzirne konkurence v prireditvah. Ob takih slučajih bi bilo zaželjivo tesnejše sodelovanje napredno mislečih v Clevelandu, da bi ena kot druga prireditev tudi uspela.

Sklenjeno je, da se prihodnja seja Skupnih društev v Clevelandu vrši drugo, mesto tretjo soboto v mesecu. To pa vsled prireditve slavnosti. Torej se vrši seja na soboto, 10. oktobra zvečer v SDD, na Waterloo Rd. Sklene se, da se od vsakega društva preskrbi tri delave za delo na dan slavnosti v S. N. Domu.

Brazem Gorshe, zapisnikar

WILLIAM RUS, glav. tajnik.

VOICE OF ENGLISH SPEAKING MEMBERS

'PROGRESS'

GLAS ANGLEŠKO GOVORE- ČIH ČLANOV

'NAPREDEK'

Louis Adamic Hailed As 'Slavic Hamlet'

'Hymn to a Peasant Mother' Says Prominent Critic of His Latest Novel, 'Cradle of Life'

'CRADLE OF LIFE,' the new novel (Harper & Bros., \$2.50) by Louis Adamic, the American-Slovene author, which has just come off the press, is being enthusiastically received by literary critics of the great New York dailies.

A Tolstoy of the Croatian hills, a Slavic Hamlet, a Walt Whitman of the Austrian realm—what shall we call this extraordinary Adamic who comes from a European cradle endlessly rocking? 'Cradle of Life' is surely one of the most unusual novels of recent years, a story in which melancholy Slav stalks the Croatian land ruminating the misery of his people, in which the aristocratic and peasant nature of an American Count Leo Tolstoy strives to find justice and faith for the down trodden and understanding of the rulers.

The hero of 'Cradle of Life' is everybody's man. Born illegitimately, the son of a beautiful but indiscreet Moravian countess and the dashing but unhappily married son of the Emperor Franz Josef, he is placed with a poor peasant family in the Croatian hills and brought up in the crude, poverty-ridden life of the submerged peasant. He is thus part and parcel of the proletariat, and not merely a slummer among the poor.

And before this youth, Rudo Stanka is through, he emerges as a sort of all-encompassing, spiritual, material protagonist, a prophet who combines the lowly and the kindly, the weaknesses and the strengths of his common people and his dying aristocrats. This, it may easily be observed, is rather a large order for a single protagonist of a single novel—but Mr. Adamic's fervor and his intensely human compassion are more than sufficient to carry his story out of the static field of an allegory, and into the living sphere of the novel.

As a child Rudo became an introvert, a little Lord Byron among the peasants—and for sufficient cause. He was, after all, a 'fahook,' one of the many bastards who were placed with peasant women by the aristocrats for a sum of money, and who usually disappeared or died in a very short time. But Dora, the peasant woman who took Rudo, came to care for him, and he lived.

Years later Rudo is rescued from the squalor and the dreary labor of the village by Count Von Studenitz, his grandfather who has hitherto been unaware of his existence. He is placed in a fancy castle, surrounded with tutors, servants, luxury. He meets his aristocratic fellows at hunting parties, receptions and in his travels. He absorbs the arts, literatures of many lands and all the body of learning appropriate to one of his high station. Most of the nobility he finds stupid and selfish, but there are individuals who love him and try to make a friend of him.

But just as Rudo felt some intangible nostalgia for another world when he was a 'fahook' in Dora's hut, he now feels an all-pervading nostalgia for common living and the peasant simplicity. He broods and he is restless and discontented. He finds a certain relief in his communion with the birds and trees of the beautiful estates which are his own. He reaches mystic heights in his habit of talking to birds and having them flutter about him and rest on his shoulders. He tries to disregard the feudal laws by which the peasants of his own estate are exploited, and he becomes a sort of Tolstoy, sharing his wealth. The peasants kiss his hand and regard him with an ignorant awe—which pains him.

Through all this strange experience Rudo finds one passion growing stronger and stronger—and that is a longing for the arms of his peasant-mother Dora. He lives in a perfumed, deodorized, sterile wasteland of gentility—and he longs for the essentially human compound of healthy odors that made up his Dora's warm presence. Seeing Renior's picture of a 'Young Girl' he can think only of Dora, the woman who is reality, femaleness, maternity and essential life to him, and his obsession grows stronger and stronger. So strong, indeed, that Rudo's exclamations, sobbing and brooding become a little embarrassing to the reader.

In the end Rudo returns to his Dora, an older woman now, but still solidly significant and vital to him. He finds in Zorka, her daughter, a

The Eyes and Ears Have It

(Continued from last week)

ONLY KIDDIN' . . . I WONDER

M. Vrhovnik

Had I begun to write this last night, I might have started out with all the elation, cheerfulness and carefree abandon of a robin singing his first spring song. . . . But, since it could not conveniently be arranged so—other more pressing duties preventing it—here's the situation I've fallen heir to over night and, unfortunately for me (perhaps, you too), it has had a slight diminishing effect upon the faculties which have a controlling interest in the retrospective, introspective and perspective departments of the chambers of thought, knowledge and imagination.

What has this all got to do with you and me and the 4th SSPZ National Meet . . . What am I driving at? . . . Well, it's like this. A few hours ago, the afternoon mail brought a threatening note, written on scarlet red paper and enclosed in a black envelope. It was addressed to me and the contents were as follows—very short and leaving everything to the imagination. . . . 'Dear Eyes and Ears of the SSPZ.' That's how it began. 'So far, so good, but if your SCANDAL SHEET goes beyond the limits I think it should, the PUNISHMENT you mentioned in your last article will be MERE CHILD'S PLAY compared with what I have in store for you. . . . Keep my name out of it or ???—Signed, VEE-ZIE (Victorian).' You see it leaves everything to my imagination, especially, the question marks.

I wonder who 'VEE-ZIE' can be and is he or she a Victorian? Just trying to kid me, probably; but you can never tell. Guess I'll go easy on the Trail Blazers and the Victorians just to play safe. . . . On second thought no, I won't! We're (Me and my typewriter) are going right ahead with what we started out to finish last week, win, lose or draw and then we're going fishing (with F. D. R.). How's that?

A COUPLE OF TELEGRAMS

Every time I receive a telegram chills run-up and down my spine. . . . On the opening day of the Meet, I had occasion to receive two and each time I dreaded to open them for fear that the news would be bad.

The first came from Charley Koman who wired the sad news that one of the Cleveland cars, carrying Max and Ludwig Batis, Frank Hocevar, Frank Krainz and Stanley Stokel, had met with an accident and would not arrive as per schedule. Nothing was mentioned about how badly the boys were hurt and it kept me worrying until Charley and the rest of his crew finally, pulled-in and let it be known that no one had been injured. That was the best news of the day.

The second telegram came from. . . (Guess who) . . . good old Rudy 'Skipper' Lisch. Rudy, because of the serious condition of his father and the recent death of his younger brother, stayed away from our 4th annual celebration. This was the first he has missed and because of the circumstances involved, I'm sure everyone forgave him. . . . The telegram contained 'Well wishes for a successful national affair'; but, of course, it could never take the place of Rudy's personality and sheer aggressiveness. I'm sure everyone missed him over the Labor Day week-end.

KNOCK-KNOCK

The National Meet had a post event added to its elaborate program at the 'Get-acquainted-party,' Saturday evening. It was added and subtracted in less than thirty minutes. The judges, four in all, who were, also, the contestants, decided that it was a four way tie. The participants, engaged in this sport, were Frank Pintar, Eddie Hansen, Zora Knudsen (nee Tiso) and who the fourth person was, I can't remember. . . . Maybe, it's better I don't. Since then the idea has struck me (you can take it for better or worse) that a story telling contest on the opening evening might not be such a bad event to add to our national reunions. Sort of a round table affair and the climax would be the presentation of a trophy for the best story. . . . Don't get me wrong about the stories or the event. It's all so problematical.

A TIMELY ANNOUNCEMENT

Shortly before the close of Saturday evening's program, after 12:00 o'clock, an announcement was made from the stage by John Jacksi, chairman of the picnic committee, that it was Stanley Tome's birthday and asked everybody to join in and sing 'Happy Birthday To Stanley' . . . The response was simply grand. It was, to my way of thinking, the most fraternal spirit displayed during the entire

Meet. It was a splendid tribute to pay to anyone and, in this particular case, there is no denying that Stanley, who was dancing with his wife at the time the announcement came and who was as much surprised as the rest of us, deserved it. He was one of the hardest workers among the committee chairmen. CONGRATULATIONS, Stan, and may we again have a similar opportunity to sing at your future anniversaries.

THE BICYCLE RACE

It was Monday afternoon and past starting time for the much heralded BICYCLE DERBY. The air was tense with excitement and everyone seemed anxious to hear the starter's gun (later we discovered that the gun was misplaced in the rush to be there on time) go off. Finally, the police escort, which was the reason for the delay, arrived and took their place a half block in the lead. Amidst the cheering of several hundred spectators, Andrew O'Bosla, the official starter, gave the signal that started the 'Derbyists' on their five mile pedalling campaign. Soon they were out of sight far down the avenue.

The important thing about these bicycle derbies is that you've got to have a car (in good condition) to keep-up with the racers. Well, it happened that I wanted to be at the finish line ahead of the riders to take their pictures as they flashed by. It also, happened that Frank Pintar was there with his Buick (model '29') and gladly volunteered to offer me transportation. As we hopped in, Frank said, 'This isn't much of a car to look at, Mike, but wait till you feel her travel! Can she step on it!'

With a few chugs and a couple of healthy jerks, we too, were off. By taking a short-cut we managed to edge in ahead of the bicycle racers, who by this time had warmed-up to a speed of thirty to thirty-five miles an hour. But it wasn't long before I began to realize that if we finished in front of the racers, it would be somewhat of a miracle. Had there been another stop light, or two (on red), to halt our progress, the Buick would have lost the race; but luckily for us, the few that did block our path changed to or held green until we were safely by. And so, the Buick won the race with the cyclists and I was able to get their pictures as they pedaled by in rapid succession. It was a grand race and a very close finish. It is safe to say that the Bicycle Derby, because it was open to both members and non-members, attracted a great deal more attention from rank outsiders and advertised the SSPZ more among them than any other single event on the three-day program.

THE C. C. C. BOYS

Three Challenger boys were walking down the street in Roseland when a young lad, who had stopped to watch them, remarked to his playmate: 'Oh, look! The CCC boys are in town.' The backs of the Challenger jerseys have a large-sized letter 'C' on them, which accounted for this funny comparison.

HERE'S ONE ABOUT THE PIRATES

As the Pirate bus came around the corner of Michigan Avenue and 115th Street, a dirty-faced little fellow, looking surprised and excited, said: 'What do you know about that! The Pittsburgh Pirates (National League Baseball Team) are here! Gosh! I wonder what they're doing all the way down here! The 'Cubs' park is over on the Northside (20 miles from Roseland)—Must be lost or something, don'tcha think?' . . . He probably wouldn't have said anything if he hadn't seen the huge sign, with the name PIRATES and its symbol painted on it, attached to the rear end of the bus. Incidentally, did you notice the insignia which decorated the Challengers sign? It befits the name perfectly, a knight riding a fiery steed. Marion Pelligrini did the painting. By the way, Marion, where's the poem we were going to write about the Meet? I've always said that it takes an inspiration to do poetry well. . . . Wasn't she there?

JOHNNY AND MARY . . . A KISS IN THE DARK

No, I wasn't eavesdropping; it just so happened that I was there when it took place. In fact I was as surprised in seeing them as they were seeing me. . . . What was there for me to do. . . . Run? Would you have run away just because you were fortunate enough to be an eye witness to a very pleasant scene? No, I don't believe you would and neither did I.

Do you recall the story I told at the National Meet banquet in Cleveland last year about 'Aim a little higher' . . . Well, the scene I mentioned above was as nearly like it as I ever hope to see. The boy's name was Johnny—the girl's Mary. They were standing near the gate, the entrance to the picnic grounds, talking rather seriously when I first noticed

them. Johnny appeared bashful and Mary pretty much the same. Suddenly, Johnny swept Mary into his arms and planted a kiss square on her lips. Momentarily, I was afraid it wasn't going to be mutual; but when I had counted up to ten and they were still in each other's embrace, I was firmly convinced they both meant it and one was just as glad as the other to have their meeting end in this manner. The parting, of course, must have been said. . . . You see, Johnny is a Challenger and Mary a Trail Blazer.

There may have been similar partings, but this was the only one I saw. It struck me funny at the time. . . . There was Johnny, who had on that same day given one of the best exhibitions of ball-playing in his career with the Challengers, pulling his outstanding play of the week-end just before the bus was ready to depart. Out on the ball field Johnny was watched by several hundred people each time he caught a fly or batted out a hit, but here in the dark, with me as his only spectator (unseen until too late), he came thru with his greatest play. His aim was just right and hit the mark right square in the center. Good luck to you, Johnny and the same to you, Mary.

THE PICNIC GROVE

With the start and finish of the bicycle race, the picnic grove at Riverdale opened its gates and within a few hours an overflowing crowd of people, members of the SSPZ and friends, began to make merry. To help them be merrier, Johnny Hocevar and his Merry-makers orchestra came early and supplied the tunes that made slow-moving and lazy feet itch with action.

During the day and evening it was estimated that close to a thousand people visited the grove and the dance pavilion. Groups were gathered everywhere, but the busiest place was around the bar where beer, rich foamy beer, flowed and flowed throughout the afternoon and long into the shadows of the night.

Here at the picnic grounds, the horseshoe pitching and the balina events were completed and each drew a large audience. The presentation of trophies and medals was the highlight of the day and officially brought the Meet to a successful end.

WHY BALL GAMES WERE NOT REPORTED

Several inquiries have come in asking why the ball games were not reported in detail as they were in previous years. The reason is easily explained. The scorebooks, containing all the data of the games, were according to a statement made by the chairman of the committee on events, taken away as souvenirs by one of several visiting teams. Without them, it was impossible to give you a detailed report. If however, they are returned to me within the next week or so, I will see that the records of each game appear in our Official Organ.

THE OUTLOOKERS

CLEVELAND, O. — The meeting of Friday, Sept. 4 turned out to be a very successful meeting. We got quite a number of things straightened, and various other things of importance were discussed.

The Outlookers were the proud hosts and hostesses to several brilliant people. Angy Pevc was a very welcome visitor, accompanied by her mother, Mrs. Pevc, and Mr. Candon. I'm sure that the Outlookers were very happy to have met you personally, Angy. We'd like to thank you for your donation which is being kept in our scrapbooks as a goodluck piece.

Outlookers, don't forget that you are all to attend rehearsal for the play which is to be given on the United Lodge anniversary. You are all scheduled to meet every Wednesday at the Slovene Nat'l Home on St. Clair Ave. This dramatization must not be taken lightly. All of the Outlookers are in the play. One thing I must make clear to all of you, and that is you must concentrate while rehearsing. We have a comparatively short time in which to prepare this dramatization. Don't forget, everyone be on duty on Wednesday, Sept. 23 at 7:00 p. m.

All members who have received tickets, try to sell as many as possible. Let's have a little ticket selling campaign just amongst ourselves (Outlookers).

Anne E. Gaenik

LODGE NO. 234

BURGESS TOWN, Pa. — On Sat., Sept. 26, the SSPZ Pirates and SNPJ Cavaliers are sponsoring a dance at the Slovene Hall, Burgess town. They cordially invite members and friends of both Societies to come and help make merry this to-be gala affair. Don't forget! Sept. 26 at Burgess town.

—'Committee'

We Too Love Life

Vatro J. Grill expressed a basic human desire of appreciating and loving life. Humans, regardless of the circumstances tenaciously cling to life's fleeting years, and wish to exchange for their sojourn here, the best that life can offer. A few weeks ago, I had the dubious pleasure of witnessing a middle-aged man charged with the brutal slaying of a girl his age, was nervous and alternating tense when the jury arrived prepared to give the verdict. For a solid minute he was tense and breathless, and as the verdict was pronounced, sentencing him to life in prison instead of death on the electric chair, his tension relaxed and he took a deep breath as if saved from an impending disaster.

The murderer's life, to him, is plainly useless and probably won't be pleasant behind prison bars, and yet he would rather stand a living death in prison, than a kind, merciful, sudden death on the chair.

Joseph McCabe, the great English scholar, tells the story of a bishop on his death bed. A fellow-priest was charged with the duty of administering to the dying man. The next day Mr. McCabe asked the priest if the bishop being a saintly man had a peaceful death. 'O, no!' replied the fellow-priest, 'He had a hard time of it.'

Isn't it an apparent contradiction that a condemned man of man's greatest crime, and a saintly pious bishop both loved and clinged to life, greedily. Probably, Darwin's theory that we are the products of the survival of the fittest, and that our forefathers survived for the simple reason that they resisted and fought to preserve themselves from death, is explainable.

Remove man from his present-day

civilization's garb and he will act as his primitive ancestors did, or as Darwin would say, 'The preservation of oneself.' A hungry man's prime objective is to get food to appease his appetite. A shelterless man seeks shelter. An angered man employs the most effective weapon to destroy the object that caused his anger. A lover follows the same footsteps his ancestors followed thousands of years ago. These are basic primitive instincts which no civilization, culture or custom can obliterate; they are the fibers that make us.

To truly love life is to make life noble, sane and just, to all. Man in his blind desire to survive aggravates at times unconsciously, the very condition that he wishes to eradicate. The farmer who ruthlessly and unscientifically worked his farm for a brief period may have gained monetary reward, but eventual loss can't recompense for the gain. The mine operator, the timber owner, the capitalist who owns and exploits our natural resources, privately, have gained huge fortunes through their selfish, unethical exploitation, at the expense of the well-being of the nation. We at times, disregard and forget our fellow citizens' plight as long as we are personally comfortable and get what we want.

Yes, we all love life, but let's love it so we can give the greatest joy to the greatest number. Let our love of life be expansive, cooperative and universal so that all humans can enjoy it. And if we ever rise let's rise collectively and fully, for after all the desire to make this world a better place to live in is a collective selfish desire to benefit each and all.

Sincerely,

Pete Elliott

Spartans Activities

'Hm—m—m. Just as I thought. No sooner you get out of my sight you flirt with all the girls, or do they go for you in such a big way. After what happened tonight, you're not going out-of-town again unless I accompany you,' said Mrs. Arch to Dr. Arch, our Medical Examiner from Pittsburgh.

Then she explained to me, that Dr. Arch, who attended the JSKJ Convention in Cleveland last week, and she visited the Great Lakes Exposition last Saturday. On the International Circle stage, a group of Belgians performed a 'Kiss Dance.' In their encore number, the girl dancers pick out a man in the audience who is their victim, and shower him with kisses. And who should they select this time but our own Dr. Arch! Then silently the two walked on to the Artists colony. Here one of the fairer sex sketched Doc's pleasing countenance and titled the picture 'Why Girls Leave Home.' Now do you blame Mrs. Arch for her attitude? I don't. (Maybe there'll be a threatening letter in my mail-box tomorrow. Who from?)

Another visitor in Cleveland was our Supreme Treasurer Mirko Kuhel, Mrs. Kuhel and their two children, Delores and Roland. Mrs. Kuhel attended the United Lodges meeting here last Saturday.

As you know, the Cleveland United Lodges are celebrating their 10th Anniversary on Oct. 18. A miscellaneous program in the afternoon, followed by dancing in the evening, is being planned. The Slovene and the English-speaking lodges are each staging a play in their respective languages. The Vrtec lodges will participate with Slovene folk dances, songs and a short skit. A special feature of the program will be the showing of movies of the 1935 and 1936 SSPZ Olympic Meets. A few extra attractions will top off the program.

A gala affair it will be and we can assure you all a grand and glorious time if you attend. Did I remember to tell you (I adore you, no! no!) the admission is 35c for both the afternoon and evening performance on Oct. 18 at SNH. All SSPZ members are urged to come.

The last Spartan meeting was well attended but there were a few chairs still empty. Let's fill the room to a capacity next month. At this meeting a group of our newer members volunteered to plan a get-acquainted social in the near future. Sis. Vera Candon will assist them and they promise the affair will be quite novel. That's the spirit!! Three new members joined our forces, namely Stanley Zorc, Eleanor Ruppnik and Edward Kapel. Also preparations and entertainment for our 10th Anniversary were discussed. Remember we want you as our guests then, April 24 and 25.

May we extend our deepest and most sincere sympathy to Rudy and Joe Lisch, both Spartans, and their immediate family for the death of their father, Andrew Lisch, who passed

Utopian Memories

The Olympic days, that we've looking forward to, finally arrived. So all aboard for Chicago. Most of the Utopian ball players drove out in automobiles early Friday evening, a few went by train, leaving Cleveland at midnight.

We were all welcomed on our arrival by the SSPZ committee of Chicago.

The day was started with an early breakfast at Stanick's hall. After breakfast our acquired information was given us by the committee. Later we went to Palmer Park, where the boys were engaged in softball games.

Crowds of spectators cheered for their favorite teams. Pictures of games were taken by Michael Vrhovnik in which our first game was lost to the Progressors.

In the evening everyone gathered at Stanick's hall, where moving pictures of 1935 Olympics were shown. Dancing followed with plenty of refreshments.

Did you watch Andy Gruden and his latest steps?

Tony Gruden certainly had a tough job trying to get his boys to bed.

The second day started off with more ball games. Track events took place in the afternoon, and the dance at night. It was fun watching everyone dance and hop around. Winners and losers, everybody with smiles on their faces.

Wonder why Al Bohinc kept drinking Coca Cola all evening?

What were the Utopian Maces (Ann and Mary) doing on Michigan Ave. in the wee hours of the morning?

Bill R. could use a nurse for his troubles.

Well, anyway, a goodtime was had by all, which ended too soon. Most of us left the next day, some because they had to work that evening, some in the morning, the others in the afternoon.

Just another full year till our next meet, in which we hope to see every body and perhaps many more new faces.

—Committee

away last week in West Frankfort, Ill.

Trivia . . . Stan Zagar had the privilege of escorting a young lady to her sorority's banquet at Lotus Club. Who she is nobody knows. Stanley Stokel will resume his studies at a college in Michigan, next week. Loads of luck, Stan. . . . Have you heard Anne Gaenik, Vrtec II, singing 'Love Love Call' or 'One night of Love?' Sends the chills up and down your spine. She's a real nightingale, whimsical and Spartan champion, sometimes. I really would. . . . All those involved please note that the rehearsal for the United Lodge anniversary will be Sept. 25 at 7 o'clock. All Vrtec members should attend.

Ann Oprea